

Tapio Ylelä, eläinsuojatoiminnan laajentamista koskeva ilmoituspäätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukaisesta ilmoituksesta sekä vähimmäisetäisyydestä poikkeaminen, Räyrinki

45//2016

Tekla § 53

Toiminnanharjoittaja

Tapio Ylelä
Mustikkaharjuntie 108
69820 Räyrinki

Ilmoituksen tekijä: Juha Ylelä, os. Mustikkaharjuntie 108, Räyrinki

Toiminnan kotipaikka: Veteli

Y-tunnus: 1418787-3

ILMOITUKSENVARAINEN TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Tapio Ylelään eläinsuojan päätuotantosuunta on maidontuotanto. Eläinsuojan käyntiosoite on Mustikkaharjuntie 108, 69820 Räyrinki, ja toiminta sijoittuu Tapio Ylelään omistamalle Mustikkaharju-tilalle (924-408-7-6) Vetelin kunnan Räyringin kylään. Eläinsuojarakennukseen liittyvä tilatunnus on 924032205 ja eläinsuojan pitopaikan koordinaatit ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatiossa on 7026696,5 pohjoinen (N) ja 342487,5 itäinen (E). Toiminnalla on ennestään ympäristölupa (Vetelin kunta, ympäristölautakunta 1.3.2000). Lähin asuinkiinteistö sijaitsee noin 120 m etäisyydellä eläinsuojasta.

ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE

Eläinsuojatoiminta on ilmoituksenvaraista, kun kyseessä on ympäristöluvan saaneen eläinsuojatoiminnan olennainen muuttaminen ja kun eläinsuoja on ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 4 kohdan 5a) mukaan tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle.

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN KÄSITTELEVÄ TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n toisen ja neljännen mom. perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain liitteen 4 kohdan 5a) mukaisen vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle tarkoitetun eläinsuojan toimintaa koskevan ilmoituksen. Vetelin kunnassa toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojelulain 10 a-luvun mukaisessa ilmoitusmenettelyssä on tekninen lautakunta.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Vireilletulo, täydentäminen ja siitä tiedottaminen

Ilmoitus on saapunut Vetelin kunnan tekniselle lautakunnalle 17.8.2020 ja sitä on täydennetty 13.10.2020. Ilmoituksen vireillä- ja nähtävilläolosta on kuulutettu ja kuulutus on pidetty julkisesti nähtävänä Vetelin kunnantalon virallisella ilmoitustaululla 31.8-30.9.2020. Naapurikiinteistöjen omistajille ja haltijoille on lähetetty 31.8.2020 kirjallisesti tieto ilmoituksen nähtävillä olost.

Lausunnot, muistutukset ja mielipiteet

Lausunnot on pyydetty Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta sekä Vetelin terveydensuojeluviranomaisia edustavalta Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollolta. Molemmat ovat antaneet lausunnon koskien ilmoitusta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on antanut 29.9.2020 lausunnon eläinsuojan ilmoitusmenettelystä: *"ELY-keskus katsoo, että ilmoitusta ei voida hyväksyä nykyisessä muodossa, koska Ilmoituksenvaraisista eläinsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen (138/2019) mukaiset etäisyydet eivät täyty.*

Ilmoitus ei myöskään sisällä etäisyyksiin haettua poikkeusta.

ELY-keskus toteaa, että perusteiden poikkeamiselle tulisi tässä tapauksessa olla erityisen vahvat ja tietojen luotettavat.

ELY-keskus lausuu ilmoituksesta vielä seuraavaa. Lannan käsittely ja varastointi tulee esittää todellisen tilanteen mukaan. Nykyisessä ilmoituksessa eläinsuojan yhteyteen rakennettaisiin lannan kuormauslaatta, joka tosiasiaassa on kuivalantala. Valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) määrätään, että rakennettavan kuivalantalan tulee olla katettu. Jos eläinsuojassa ei ole eikä sinne ole rakenteilla lietelantajärjestelmää, ei sitä pidä mainita ilmoituksessa eikä lantavarastoja tule ilmoittaa lietelannan varastoina.

ELY-keskus toteaa vielä, että eläinsuoja tulee saattaa turvalliseksi eläinten pitämiseksi ennen kuin toiminnan laajentamisen salliva ilmoitus voidaan hyväksyä. Mikäli toimintaa ei harjoiteta nykyisen ympäristöluvan ja muiden säädösten velvoitteiden mukaisesti, ei luvan mukaista suuremmalle eläinmäärälle voida myöntää lupaa tai hyväksyä toimintaa laajentavaa ilmoitusta."

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto on antanut 29.9.2020 seuraavan lausunnon: *"Eläinsuojan toiminta tulee järjestää siten, että eläinten hyvinvointi ja työskentelyolosuhteet ovat parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukaisia ja ympäristöhaitat mahdollisimman vähäisiä. Tilalla käytettävät lantajärjestelmät tulee rakentaa ja ylläpitää siten, että lanta on eläinsuojassa sekä siirrettäessä kuiluissa ja muissa rakenteissa kuten varastoissa, tiiviissä ja tilavuudeltaan riittävässä rakenteissa siten, ettei päästöjä ympäristöön eikä kohtuutonta*

haju- tai kärpäsongelmaa muodostu.

Eläinsuoja tulee mitoittaa siten, että pinta-alaa on riittävästi eläinten hyvinvointia silmällä pitäen (valtioneuvoston asetus Nautojen suojelusta 592/2010). Eläinten laiduntaminen on suositeltavaa; laidunnus- ja jaloittelutarhojen tulee kuitenkin olla riittäviä ja kulkureittien, ruokinta- sekä juomapaikkojen osalta maaperää tulee tarvittaessa vahvistaa, jotta ne pysyvät sorkkaterveyden ja ravinnevalumiin estämisen kannalta toimivina.

Jätehuolto ja haittaeläintorjunta tulee hoitaa hallitusti, jotta haju-, haittaeläin- ja roskaantumishaitat vältetään ennalta."

Toiminnanharjoittaja on antanut 3.11.2020 vastineen koskien ympäristöterveydenhuollon lausuntoa: "*Tilalla huolehdittu kuivalannan välsiirto varastoinnista rakentamalla katettu lantala 192 m². Eläinmäärää vähennetty huomattavasti*

Olemassaoleva laajennus (lippa) lisävahvistettu RHS pilarein 10/2020 jonka jälkeen laajennus täyttää rakennusmääräykset.

Jätehuolto kunnallinen / haittaeläinten torjunta kunnossa.

Koko Navetasta muodostuu kuivikelantaa vuodessa 2703,7 m³ huom! tämä sisältää jo kuivikkeen. Vasikoiden siilorakennus tyhjenetään 2 kertaa vuodessa suoraan pellolle yht vuodessa 200 m³ tämä voidaan laskea pois tarvittavasta lantavarasto määrästä. Lietettä navetasta muodostuu 1428 m³ vuodessa lisäksi n450 m³ pesuvesiä robotilta ja maito huoneesta. Tila tarvitsee yht 4381,7 kuutiota varastotilaa. Tilan eläimet laiduntaa ympäri vuoden se vähentää tarvittavaa varastotilaa, vielä lisää."

TIIVISTELMÄ ILMOITUKSEN MUKAISESTA TOIMINNASTA

Tilan eläinsuoja on kylmäpihattona, lypsyrobotit on sijoitettu vanhaan navataan, missä toimii lämmitys.

Toiminta on laajentunut yhteensä 112 lypsylehmään, 52 hieholle, 19 (6-12 kk) lehmävasikalle, 32 (alle 6 kk) vasikalle sekä 2 siitossonnille ja kokonaiseläinyksikkömäärä tulee olemaan 1648. Eläinsuojan pääasiallinen lannankäsittely on kuivalanta, lypsyrobotin ja ruokintapöydän kohdalla muodostuu jonkin verran lietelantaa. Lietesäilötilavuutta tilalla on yhteensä 9530 m³ lietesäilötilavuutta, josta 3600 m³ käytetään kuivalantalana. Lisäksi tilalla on käytössä etäkuivalantaloita 1000 m³ verran ja tilan yhteyteen rakennetaan noin 520 m³ katettu lantala. Vasikat ovat kestokuivikepohjalla, joka on noin 222 m².

Tilalla on 1-vaippainen 15 m³ polttoainesäilö, joka sijaitsee betonilattalla. Polttoainesäilö on varustettu lukituksella, ylitäytön estimellä ja

laponestolla.

Lannanlevitykseen on käytettävissä 550 ha omaa peltoa. Eläimet laiduntavat ympäri vuoden. Säilörehua valmistetaan esikuivattuna aumaan 2500 tonnia/vuosi.

POIKKEAMINEN VÄHIMMÄISETÄISYYDESTÄ

Valtioneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) määrätään, että 1648 eläinyksikön eläinsuoja tulisi sijoittaa vähintään 200 metrin etäisyydelle lähimpään hajusta häiriintyvään kohteeseen nähden. Tämä etäisyysvaatimus ei Mustikkaharju-tilalla toteudu, sillä lähimpään häiriintyvään kohteeseen (Harju 924-408-7-7) on uudesta eläinsuojasta matkaa vain noin 150 metriä ja uudesta lantalasta 180 metriä. Toiminnanharjoittaja hakee poikkeamista vähimmäisetäisyysvaatimuksesta.

Kiinteistöllä on toiminnassa oleva eläinsuoja ja laajennus on toteutettu olemassa olevan eläinsuojan jatkeena. Valtioneuvoston asetuksen (138/2019) 2 §:n liitteen 1 vähimmäisetäisyydestä on haettu ilmoituksen yhteydessä poikkeusta, jonka perusteluna on esitetty, että nykyiset lantalat ovat jo olemassa ja niille on myönnetty viralliset luvat. Lannan kuormaus siilo on katettu peltikatolla v. 2020. Mitään lisälaajennusta ei tule. Eläinmäärä muutokset toteutetaan rakennuksen sisäisillä muutoksilla. Katetaan olemassa oleva betoninen lannan kuormaus siilo peltikatolla v.2020. Katettu kuormaus siilo ei alita

vähimmäisetäisyys vaatimuksia. Hallitseva tuulensuunta on poispäin häiriintyvistä kohteesta. Lantavarastot eivät ole näkökentässä, eikä kulkuväylien teiden varrella. Puita ja kasvustoa on häiriintyvän kohteen ja lantavarastojen välissä, myöskin navettarakennus on välissä.

ASIAN RATKAISU

Esitys, tekninen johtaja:

Esitys annetaan kokouksessa

Kokousesitys:

Tekninen lautakunta siirtää eläinsuojan ilmoituspäätöksen tammi-kuulle 2021 ja ilmoituksen mukaista toimintaa ei saa aloittaa ennen lautakunnan päätöstä.

Eläinsuojan ilmoituspäätös voidaan tehdä kun päävelvoite 3:ssa esitetyt vaatimukset nurjahdustuennasta on todennettu.

Eläinsuojan 1.3.2000 saatu ympäristölupa on voimassa, kunnes lautakunta antaa eläinsuojan ilmoituspäätöksen.

Päätös:

Hyväksyttiin.
